

Sisäministeriön asetus

paloilmoittimista ja automaattisista sammutuslaitteistoista

Sisäministeriön päätöksen mukaisesti säädetään eräistä paloturvallisuuslaitteista annetun lain (191/2024) 5 §:n 3 momentin, 6 §:n 3 momentin ja 7 §:n 3 momentin sekä pelastuslain (379/2011) 12 §:n 3 momentin nojalla, sellaisena kuin niistä on pelastuslain 12 §:n 3 momentti laissa 1353/2018:

1 §

Soveltamisala

Tässä asetuksessa säädetään eräistä paloturvallisuuslaitteista annetussa laissa (191/2024) tarkoitettujen paloilmoittimien ja automaattisten sammutuslaitteistojen toiminnallisista vaatimuksista sekä laitteiston perusmäärittelyistä laadittavan selvityksen ja asennustodistuksen sisällöstä.

Asetuksessa säädetään myös pelastuslain (379/2011) 12 §:n 3 momentissa tarkoitettujen näiden laitteistojen toimintakunnossa pitämiseen liittyvät vaatimukset.

2 §

Paloilmoittimen toiminnalliset vaatimukset

Paloilmoitin on suunniteltava ja asennettava niin, että:

- 1) laitteisto havaitsee alkavan palon luotettavasti;
- 2) laitteisto aktivoituu riittävän nopeasti;
- 3) laitteisto kattaa koko suojattavan alan laitteiston suunnitellun toiminnan kannalta riittävällä tavalla;
- 4) laitteisto antaa tarvittavat ilmoitukset ja hälytykset;
- 5) laitteisto välittää suunnitellut paloilmoittimen kautta suoritettavat ohjaukset;
- 6) laitteiston komponentit ja laitteet ovat keskenään yhteensopivia;
- 7) laitteiston toiminta on varmennettu sähkökatkojen varalta;
- 8) korroosio, lämpövaikutukset tai muut rakennuksen ympäristön olosuhteet eivät vaikuta laitteiston luotettavuuteen.

3 §

Paloilmoittimen ohjaustoiminnot

Jos paloilmoittimella ohjataan muiden laitteiden tai järjestelmien toimintaa, eivät ohjaustoiminnot saa häiritä paloilmoittimen toimintaa.

Ohjattavien laitteiden toiminnan suunnittelu ja asennus eivät sisälly paloilmoittimen toteutukseen.

4 §

Automaattisen sammutuslaitteiston toiminnalliset vaatimukset

Automaattinen sammutuslaitteisto on suunniteltava ja asennettava niin, että:

- 1) laitteisto pystyy sammuttamaan palon tai pitämään palon hallinnassa suunnitellun ajan;
- 2) laitteisto aktivoituu riittävän nopeasti;
- 3) laitteisto kattaa suojattavan alan laitteiston suunnitellun toiminnan kannalta riittävällä tavalla;
- 4) laitteisto antaa tarvittavat hälytykset;
- 5) laitteiston komponentit ja laitteet ovat keskenään yhteensopivia;
- 6) laitteiston toiminta on turvattu palon vaikutuksilta;
- 7) sammutusaineen myrkylliset vaikutukset eivät vaaranna henkilöturvallisuutta;
- 8) korrosio, lämpövaikutukset tai muut rakennuksen ympäristön olosuhteet eivät vaikuta laitteiston luotettavuuteen.

5 §

Erheellisen toiminnan ehkäisy

Paloilmoittimen ja automaattisen sammutuslaitteiston erheellisen toiminnan ehkäisemiseksi laitteiston on sovellettava suojattavien tilojen toimintaan ja laitteiston toteutuksessa on otettava huomioon rakennuksen käyttäjien oletettu käyttäytyminen, jotta laitteiston tahaton toiminta on mahdollisimman epätodennäköistä. Laitteiston osat on pyrittävä suojaamaan vahingossa tapahtuvalla vahingoittumiselta tai ilkeältä tehtyiltä vahingoittamiselta.

6 §

Merkinnät ja opasteet

Paloilmoitin ja automaattinen sammutuslaitteisto ja niillä suojatut tilat on varustettava laitteiston käyttöä ja kunnossapitoa varten tarpeellisilla merkinnöillä ja opasteilla.

Paloilmoittimen pääkäyttölaitteen ja sammutuslaitteiston keskuksen sijainti on merkittävä opastein niin, että laitteiston hälyttäessä ne löytyvät helposti ja ilman aiheettomia viivästyksiä.

7 §

Selvitys laitteiston perusmäärittelyistä

Paloilmoittimen ja automaattisen sammutuslaitteiston perusmäärittelyistä laadittavan selvityksen on sisällettävä vähintään seuraavat asiat:

- 1) yksilöintitiedot kohteesta ja selvityksen laatijasta;
- 2) asennettavan laitteiston määrätymisperusteet;
- 3) noudatettavat suunnittelusäännöt;
- 4) noudatettavat muut vaatimukset sekä poikkeukset suunnittelusäännöistä;
- 5) laitteiston mitoitusperusteet sekä valvonnan ja suojauksen laajuus;
- 6) tieto siitä, liitetäänkö laitteiston paloilmoitukset hätäkeskukseen vai muuhun jatkuvasti valvottuun paikkaan;
- 7) ilmoituksensiirron ja yhteysvikavalvonnan järjestelyt;
- 8) yhteentoimivuus muiden laitteistojen kanssa;

9) sammutus- ja pelastustehtäviin liittyvät järjestelyt.

8 §

Asennustodistus

Paloilmoittimen ja automaattisen sammutuslaitteiston toteutuksesta laadittavassa asennustodistuksessa tai sen liitteenä on oltava:

- 1) kohteen yksilöintitiedot;
- 2) asennusliikkeen ja vastuuhenkilön nimi ja yhteystiedot;
- 3) tieto sovelletuista suunnittelusäännöistä;
- 4) selvitys asennustöiden säännösten ja vaatimusten mukaisuudesta sekä noudatetuista muista vaatimuksista;
- 5) selvitys toiminnallisten vaatimusten täyttämiseksi valituista ratkaisuista;
- 6) selvitys muutoksista, jotka on tehty perusmäärittelyihin tai suunnitelmaan;
- 7) toteutuspiirustukset ja mitoituslaskelmat;
- 8) yleiskuvaus laitteiston toimintakunnon todentamiseen käytetyistä menetelmistä;
- 9) yksilöidyt tiedot tehdyistä tarkastuksista ja testauksista;
- 10) selvitys paloilmoittimen ohjelmoinnista ja käytetyistä parametreista;
- 11) tiedot laitteiden, komponenttien ja tarvikkeiden vaatimustenmukaisuudesta;
- 12) laitteiston käyttöä varten tarvittavat ohjeet ja kaaviot;
- 13) paikantamiskaavio;
- 14) kunnossapito-ohjelman laatimista varten tarvittavat tiedot ja ohjeet.

Asennustodistuksen liitteenä on lisäksi oltava:

- 1) laitteiston perusmäärittelyistä laadittu selvitys;
- 2) varmennustarkastuksen tarkastuspöytäkirja.

9 §

Laitteiston kunnossapito

Laitteiston haltija vastaa, että paloilmoin ja automaattinen sammutuslaitteisto pidetään toimintakunnossa, laitteiston toimintakuntoa tarkkaillaan ja laitteistossa havaitut viat ja puutteet korjataan. *Laitteiston haltijalla* tarkoitetaan rakennuksen omistajaa, haltijaa ja toiminnanharjoittajaa, joka pelastuslain 12 §:n 2 momentin mukaisesti vastaa laitteiston pitämisestä toimintakunnossa.

Laitteiston haltijan on huolehdittava, että:

- 1) laitteistolle laaditaan huolto- ja kunnossapito-ohjelma;
- 2) laitteiston hälytystilanteissa tavoitettavan yhteyshenkilön yhteystiedot pidetään esillä paloilmoinnimen pääkäyttölaitteella ja sammutuslaitteiston keskuksessa ja tarvittaessa muuallakin kiinteistössä;
- 3) paloilmoinnimen siirtoyhteyden testaus hätäkeskukseen tai muuhun valvottuun paikkaan tehdään kuukausittain;
- 4) järjestetään yhteysvikavalvonta hätäkeskusyhteydelle sekä vika- ja muille ilmoituksille;
- 5) määritetään toimenpiteet yhteysvikatilanteiden varalta;
- 6) määritetään menettelytavat laitteiston irtikytkemisessä ja toimintakuntoon palauttamisessa;
- 7) laaditaan ohjeet laitteiston toimintahäiriön ja laukeamisen varalta;
- 8) järjestetään pelastuslaitoksen viiveetön pääsy laitteistolle hälytystilanteissa;
- 9) määritetään toimenpiteet tarvittavien tilapäisten turvallisuusjärjestelyjen järjestämiseksi tilanteissa, joissa laitteisto on osittain tai kokonaan toimintakyvytön;
- 10) laaditaan toimenpiteet ja ohjeet erheellisten hälytysten ehkäisemiseksi;
- 11) laitteiston käytöstä ja kunnossapidosta vastaavat henkilöt on perehdytetty tehtäviinsä.

10 §

Laitteiston huolto- ja kunnossapito-ohjelma

Huolto- ja kunnossapito-ohjelmassa on otettava huomioon laitteiston käyttötarkoitus, kohteessa harjoitettava toiminta ja laitteiston käyttö- ja huolto-ohjeet. Ohjelman on sisällettävä kaikki säännöllisesti tehtävät huolto- ja kunnossapitotoimenpiteet. Ohjelman on katettava laitteiston suunniteltu elinkaari.

Huolto- ja kunnossapito-ohjelma ja laitteiston paikantamiskaaviot on pidettävä ajan tasalla niin, että ne vastaavat laitteistoon tehtyjä muutoksia ja mahdollisia muita kohteessa tapahtuneita muutoksia.

Laitteistolle tehdyt huolto- ja kunnossapitotoimenpiteet on kirjattava niin, että tiedot ovat saatavilla laitteistoa huollettaessa ja laitteiston määräaikaistarkastuksessa.

11 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2025.

Helsingissä 19.12.2024

Sisäministeri Mari Rantanen

Neuvotteleva virkamies Kirsi Rajaniemi